

HERREMANDSBRUDEN

„JA DET VAR MENINGEN DET AT
DU SKULDE BLI KONEN MIN DA“

JA, JA, EN KAN FALDE
PAA SAA MEGET"

Der var engang en rig kakse som eide en stor herregaard, og sølv havde han paa kistebunden og penger paa rente; men noget var det som vanted ham, for han var enkemand. En dag var datteren fra grannegaarden hos ham paa arbeide. Hende likte herremanden rigtig godt, og da hun var fattigfolks barn, tænkte han, at naar han bare klunked om gifting, saa maatte hun slaa til med det samme. Saa sa han til hende at han var kommet i tanker om at gifte sig igjen.

„Ja, ja, en kan falde paa saa meget,“ sa jenten, hun stod der og smaalo, og tænkte den gamle styggen kunde ha faldt paa det som høvde bedre for ham end at gifte sig.

„Ja det var meningen det at du skulde bli konen min da,“ sa herremanden.

„Nei, ellers tak!“ Var det likt sig det, mente hun.

Herremanden var ikke vant ved at høre nei, og des nødigere hun vilde ha ham, des mere opsat blev han paa at faa hende. Men da han ikke kom nogen vei med hende, saa sendte han bud efter far hendes, og sa til ham, at kunde han lage det saa at han fik hende, saa skulde han gi ham efter de pengene han havde laant, og paa kjøbet skulde han faa det jordstykket som laa op til engen hans. Ja, han skulde nok faa ret paa datteren, mente faren. „Hun var bare barnet og skjønte ikke sit eget bedste,“ sa han.

Men alt han snakked for datteren, baade vel og ilde, saa hjalp det ikke. „Hun vilde ikke ha herremanden, om han saa sad i malet guld til op under ørene,“ sa hun.

Herremanden ventet dag efter dag, men saa blev han tilsidst harm og utaalmodig, og saa sa han til far til jenten, at om han skulde staa ved det han havde lovt, saa fik han slaa et slag i sagen nu; for han vilde ikke vente længer.

Manden vidste ikke nogen anden raad, sa han, end at herremanden fik lage alt istand til bryllups, og naar presten og bryllupsfolket var kommet, saa fik han sende bud efter jenten, som om det var et arbeid hun skulde være med paa; og naar hun kom, maatte hun bli viet i en snarvending, saa hun ikke fik tid til at omraa sig.

Dette syntes herremanden var baade godt og vel, og saa lod han brygge og bage og lage til bryllups, saa det havde god skik.

Da gjestebudsfolket var kommet, ropte herremanden paa en af gutterne sine, og sa til ham at han skulde stryge ned til grannemanden sør i gaarden og be ham at skikke det han havde lovt. „Men er du ikke her igjen paa flyende timen,“ sa han og hytted til ham med næven, „saa skal vel —!“ Mere fik han ikke sagt, for gutten fór afsted som han var brændt.

GUTTEN KASTED SIG PAA RYGGEN AF DEN VESLE
BLAKKE OG RED HJEM I FULDT FIRSPRANG

„Jeg skulde hilse fra husbond og be om det du har lovt ham,“ sa gutten til manden sør i gaarden; „men det maatte være i røde rappet, for han har det farlig braatt idag,“ sa han.

„Ja, ja, spring ned i engen og ta hende med dig, der gaar hun,“ sa grannemanden.

Gutten afsted. Da han kom ned i engen, gik datteren der og raked. „Jeg skulde hente det som far din har lovt husbond,“ sa gutten.

„Haa haa, lur mig der!“ tænkte hun. „Nei, skal du det?“ sa hun; „det er vel den vesle blakke hoppa vor det? Du faar gaa bort og ta hende, hun staar tjoret paa den andre siden af erteakeren,“ sa jenten. Gutten kasted sig paa ryggen af den vesle blakke og red hjem i fuldt firsprang.

„Fik du hende med dig?“ sa herremanden.

„Hun staar nede ved døren,“ sa gutten.

„Saa lei hende op paa kammerset efter mor,“ sa herremanden.

„Kjære vene, hvorledes skal det gaa til?“ sa gutten.

NOGEN TRAK I FREMDELEN, OG NOGEN SKJØV PAA BAG

„Du bare gjør som jeg sier, du,“ sa herremanden. „Magter du hende ikke alene, saa faar du ta folkehjelp,“ sa han; han tænkte jenten kunde slaa sig ugrei.

Da gutten saa fjæset til herremanden, saa vidste han det ikke nytted at si imod der i gaarden. Han ned og fik med alle de husmænd som var der; nogen trak i fremdelen, og nogen skjøv paa bag, og saa fik de endelig hoppen op over trapperne og ind i kammerset. Der laa brudestasen færdig.

„Nu har jeg gjort det og, husbond,“ sa gutten; „men det var et farlig stræv, det værste jeg har havt her paa gaarden.“

„Ja ja, du skal ikke ha gjort det for ingenting,“ sa husbonden. „Send saa kvindfolkene op til at pynte hende.“

„Nei men kjære vene da!“ sa gutten.

„Ikke noget prat! De skal pynte hende og hverken glemme krans eller krone,“ sa husbonden. Gutten ned i kjøkkenet.

MEN DA DØREN GIK OP OG HERREMANDSBRUDEN KOM IND I STORSTUSALEN, VAR DET IKKE FRIT FOR DER ELEV KNIS OG FLIR

„Hør nu, jenter,“ sa han; „nu skal De op og pynte den vesle blakke til brud; husbond vil nok give gjestebudsfolket noget at flire af.“

Ja, jenterne hængte paa den vesle blakke alt det de havde, og saa gik gutten ned, og sa at nu var hun færdig, og det baade med krans og krone.

„Godt og vel, kom med hende!“ sa husbonden; „jeg skal selv ta imod hende i døren,“ sa han.

Det ramled svært i trapperne; for hun steg ikke ned i silkesko, den bruden. Men da døren gik op og herremandsbruden kom ind i storstusalen, var det ikke frit for der blev knis og flir. Og herremanden var saa vel fornøiet af den bruden, at de sa han ikke fridde oftere.